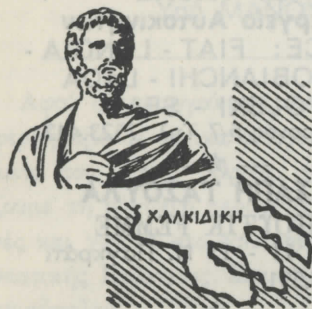

ΤΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

«ΠΑΝΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΙΚΟΣ» ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Όλοι μαζί για
την προκοπή
του Συλλόγου
μας και του
τόπου μας

Αριθ. Φύλλου 20

Γραφεία: Γ' Σεπτεμβρίου 13 ΑΘΗΝΑ — Τηλ. 5236351 Τ.Κ. 104 32

ΜΑΪΟΣ 1988

«ΣΩΚΡΑΤΕΙΑ 1988»

† Ο Αείμνηστος Μητροπολίτης
Ιερισσού - Αγ. Όρους - Αρδαμε-
ρίου και Αρναίας

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ

προς τιμήν της μνήμης του οποίου, όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος θα λάβουν χώρα εορταστικές εκδηλώσεις (αθλητικές κλπ.) στην Αρναία το 3ο Δεκαήμερο Ιουλίου, γνωστές ως «ΣΩΚΡΑΤΕΙΑ 1988».

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΕΣ

Απευθυνόμαστε προς όλους τους Χαλκιδικιώτες, είτε είναι μέλη του Συλλόγου μας, είτε όχι, καθώς και στους φίλους της Χαλκιδικιάς.

Ο Σύλλογός μας ιδρύθηκε το 1982. Έγινε κάτι που έλλειπε για τους Χαλκιδικιώτες που ζουν στην Αθήνα, τη στιγμή που υπάρχουν από χρόνια Σύλλογοι και καταγόμενων ακόμα κι από ένα χωριό. Την ίδρυση του Συλλόγου τη δέχτηκαν με ενθουσιασμό οι Χαλκιδικιώτες της Πρωτεύουσας, που έσπευσαν να γίνουν μέλη και συνδρομητές του Συλλόγου.

Υπάρχουν όμως πολλοί ακόμα Χαλκιδικιώτες που δεν εμφανίστηκαν να γίνουν μέλη και συμπαραστάτες. Γνωρίζουμε φυσικά, ότι η ζωή στην Αθήνα είναι δύσκολη. Όλοι έχουν φροντίδες μεγάλες και πολλά προβλήματα. Πρέπει όμως να δίνουν το παρόν στο Σύλλογο και να συμμετέχουν στις διάφορες εκδηλώσεις που γίνονται. Μπορούν να διαθέσουν λίγο χρόνο. Πρέπει να γίνουν μέλη όλοι, γιατί οι συνδρομές των ενισχύουν οικονομικά το Σύλλογο και βοηθούν τους σκοπούς του. Όπως γνωρίζετε, ο σκοπός του Συλλόγου μας, είναι καθαρά Πολιτιστικός, χωρίς οποιαδήποτε κομματική χροιά. Αυτό το τηρούμε αυστηρά, γιατί διαφορετικά θα διαλυθούμε.

Ο Σύλλογος θα λειτουργεί και θα υπάρχει ως καθαρώς Πολιτιστικός, ανεξάρτητα από ποιος κυβερνά. Είναι γι' αυτό αχρωμάτιστος. Σ' αυτό δεχόμαστε οποιαδήποτε καλόπιστη κριτική.

Όπως γνωρίζετε, μεταξύ των σκοπών μας, ο πιο βασικός είναι η

γνωριμία μεταξύ των Χαλκιδικιωτών που μένουν στο χάος αυτό που λέγεται Αθήνα, Πειραιάς και γενικά Αττική. Η διατήρηση των παραδόσεων και εθίμων της γεννέτειράς μας. Η διατήρηση του δεσμού με τον τόπο μας, τη Χαλκιδικιά, με τις απέραντες ολόκαθαρές ακρογιαλιές της και τα δάση της.

Με την εφημερίδα μας έχουμε σκοπό να επικοινωνούμε μεταξύ μας εδώ. Να μαθαίνουμε την πολιτιστική ζωή της Χαλκιδικιάς, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις που τελευταία, είναι πάρα πολλές. Επίσης να στέλνουμε μηνύματα από εδώ, στους πατριώτες μας, να μαθαίνουν και αυτοί ότι υπάρχουμε, ότι οργανωθήκαμε σε Σύλλογο και τις διάφορες εκδηλώσεις μας. Η εφημερίδα μας στέλνεται σε όλη την Χαλκιδικιά, Δήμους, Κοινότητες, πολιτιστικούς Συλλόγους και πολλά πρόσωπα στη Θεσσαλονίκη και τα χωριά. Η έκδοση της εφημερίδας μας δεν αποβλέπει σε κερδοσκοπία οι συνδρομές είναι προαιρετικές, και δεν καλύπτουν ούτε τα έξοδα εκτύπωσης.

Μεταξύ των σκοπών της εφημερίδας, η πληροφόρηση, ιστορικά γεγονότα του τόπου μας, και γενικά ό,τι έχει να επιδείξει η Χαλκιδικιά με τους ένδοξους αγώνες της, με τους φιλοσόφους και επιστήμονες που ανέδειξε.

Με τις σκέψεις μας αυτές απευθύνουμε ένα θερμό Χαλκιδικιώτικο χαιρετισμό σε όλους και παράκληση να σταθούν κοντά μας για να εκπληρώσουμε τους σκοπούς μας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΗ - ΣΤΑΓΕΙΡΑ

★ ΔΥΟ ΠΑΝΕΜΟΡΦΕΣ
ΚΩΜΟΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ.

Για όσους δεν έτυχε να πάνε ή να περάσουν από τα μέρη αυτά, θα φροντίσουμε να πούμε λίγα λόγια.

Είναι κτισμένα στις πλαγιές του κα-
τα πράσινου από οξυές, καστανιές, θα-
λανιδιές και άλλη θλάση, του αγέ-
ρωχου βουνού «ΣΤΡΙΜΠΕΝΙΚΟΥ».

Το μάτι του επισκέπτη και ταξιδιώ-

(Συνέχεια στη σελ. 3)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Μεταβολές στη Διοίκηση

Σας γνωρίζουμε ότι κατόπιν οικειο-
θελούς δήλωσης παραίτησης και απο-
χώρησης του τέως Προέδρου κ. Νικ.
Μπόττη, το Δ.Σ. εθεώρησε αναγκαίο και
σκόπιμο να αποφασίσει με την υπ' αριθ.
20 της 27.5.88 απόφασή του, να προ-
βεί εις ανακατανομή των αξιωματικών
του Προέδρου και Αντιπροέδρου.

Έτσι, ως Πρόεδρο ορίζει τον κ. Αν-
τιπρόεδρο κ. Μάνο Μανασσή και Αντι-
πρόεδρο τον κ. Νίκο Κακλαμάνο.

Ν απόφαση αυτή του Δ.Σ. ήταν α-
ναγκαία για την νόμιμο εκπροσώπηση
του Συλλόγου και τη συνέχιση της δρα-
στηριότητάς του. Με την αυτή απόφα-
ση διώρισε υπεύθυνους για τη σύνταξη

της Εφημερίδας τον Πρόεδρο κ. Μάνο
Μανασσή και το Γεν. Γραμματέα κ.
Αργ. Τσίγκα.

Το προς καταχώρηση υλικό στην ε-
φημερίδα εγκρίνεται συλλογικά από το
Δ.Σ. Ως προς τον νέο Πρόεδρο, διευ-
κρινίζουμε ότι ο κ. Μανασσής, ο οποίος
ήταν και ο πλειοψηφών σύμβουλος στις
τελευταίες εκλογές, ούτως ή άλλως από
το Σεπτέμβριο 1988 θα αναλάβει την
Προεδρία, βάσει της αρχικής και ομό-
φωνης απόφασης του Δ.Σ. με την οποία
καταρτίστηκε το εκλογέν Συμβούλιο σε
σώμα. Συνεπώς μόνο προς κάλυψη της
Προεδρίας του Συλλόγου μέχρι του Σε-
πτεμβρίου από τον κ. Μανασσή αποβλέ-
πει η ανωτέρω απόφαση.

Τροποποίηση του Καταστατικού

Όπως γνωρίζετε, το Δ. Σ. δια του
Προέδρου κάλεσε Γενική Συνέλευση
των μελών για τις 30.4.88 και λόγω
μη απαρτίας πραγματοποιήθηκε στις
14.5.88 ως προεβλέπετο στην πρόσκλη-
ση, η οποία δημοσιεύθηκε νομίμως για
να αποφασίσει για τις αναγκαίες τρο-
ποποιήσεις του αρχικού καταστατικού,
χωρίς ν' αλλάξουν οι πολιτιστικοί σκο-
ποί του Συλλόγου.

Είχε το αρχικό καταστατικό ορισμέ-
νες ατέλειες και προπάντων έλλειπε έ-
να φύλλο με δύο άρθρα, τα οποία έπρε-
πε να συμπληρωθούν. Επίσης εκρίθη
σκόπιμο όπως συμπληρωθεί και τροπο-
ποιηθεί η επωνυμία από Συλλόγους
Παναχαλκιδικιώτικος εις «Πολιτιστικός

Παναχαλκιδικιώτικος Σύλλογος Αθηνών
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ». Καθιερώνεται
η ανακήρυξη και επιτίμων μελών, ήτοι
μη τακτικών, ατόμων που μένουν στην
Αθήνα, Πειραιά και γενικά στην Ατ-
τική, που δεν είναι Χαλκιδικιώτες, αλ-
λά αγαπούν το Σύλλογο και ενισχύ-
ουν αυτόν παντιοτρόπως. Επίσης μέλη
τακτικά δύνανται να εγγραφούν Χαλκι-
δικιώτες που μένουν στον Πειραιά και
την Αττική. Δικαίωμα εκλέγειν και εκ-
λέγεσθαι έχουν μόνον τα τακτικά μέλη.

Έγιναν και άλλες αναγκαίες τροπο-
ποιήσεις. Μετά της δικαστικής έγκριση
και αναγνώριση του τροποποιημένου κα-
ταστατικού θα εκδώσουμε μικρό έντυπο
αυτού για να δώσουμε στα μέλη.

Από την εκδρομή

Στις 8.5.88 πραγματοποιήθηκε η εκ-
δρομή που είχαμε αναγγείλει με την Ε-
φημερίδα μας.

Συμπληρώθηκε ένα πούλμαν 52 θέσε-
ων και εάν βρισκάμε και ένα μικρό,
θα συμμετείχαν και άλλοι. Το πρόγραμ-
μα περιλάμβανε: Μικρή στάση στον Ι-
σθμό, στο κέντρο Καζινώ που το εκμε-
ταλλεύεται το ζεύγος Χρίστου και Σουλ-
τάνας Γεωργιάδη. Η κυρία Γεωργιάδη
είναι Χαλκιδικιώτισσα από την Ουρα-
νούπολη. Στη συνέχεια ανεβήκαμε στο
Κάστρο του Ναυπλίου. Πολλοί των εκ-
δρομικών επεσκέφθησαν τη φυλακή του
Κολοκοτρώνη, και κατέθηκαν, οι νεώ-
τεροι από τη σκάλα με τα 900 σκαλο-
πάτια, στο Ναύπλιο όπου συναντήθηκαν
με τους άλλους. Κάναμε μια περιήγηση
στην ωραία πόλη που ήταν έδρα της
πρώτης μετά την απελευθέρωση του
1821 κυβέρνησης και Βουλής. Μερικοί
έφαγαν στο Ναύπλιο και όλοι μαζί αρ-
χήσαμε την επιστροφή, περνώντας από

τα Δερβενάκια με σκοπό να επισκεφτού-
με τη θέση όπου το άγαλμα του Κολο-
κοτρώνη και για φαγητό στο κέντρο
που βρίσκεται λίγο πιο κάτω.

Δυστυχώς το κέντρο, πολύ ωραίο,
αλλά κατάνηστο από εκδρομείς και ού-
τε τραπέζια ούτε καρέκλες υπήρχαν. Ε-
πίσης δεν μπορούσαμε να ανέβουμε στο
άγαλμα, γιατί δεν ανέβαινε το λεωφο-
ρείο που εγκλωβίστηκε και δυσκολεύ-
τηκε να κάνει μαγούθρα. Ξεκινήσαμε
να επιστρέψουμε και να φάμε σε ένα
από τα τόσα κέντρα που βρίσκονται στο
δρόμο. Δυστυχώς πέρασαν τόσο εκδρο-
μείς τη μέρα αυτή που δεν άφησαν τί-
ποτε στις ταβέρνες. Αναγκαστήκαμε
και πήγαμε για φαγητό στο Λουτράκι
και φθάσαμε στην Αθήνα στις 7.30 μ.μ.
Όλα πήγαν καλά, εκτός από την
κυστέρηση στο φαγητό, λόγω κοσμο-
πολής. Πιστεύουμε ότι θα πραγμα-
τοποιήσουμε και άλλες εκδρομές.
Ευχόμαστε σε όλους καλό καλοκαίρι.

Ο ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

B'

Του ΔΗΜ. ΚΥΡΟΥ

Η ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Καθηγητή

ΣΤΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΑΓΩΝΑ

Κατά το Μακεδονικό Αγώνα, η Χαλκιδικική βρέθηκε έξω από τα όρια δραστηριότητας του βουλγαρικού κομμάτι που παρά τις προσπάθειες του να μπει στην περιοχή της, λόγω του υψηλού εθνικού φρονήματος, της γλωσσικής ομοιογένειας και της σθεναρής αντίστασης των κατοίκων της. Ο ατίθασος και πατριώτης, λοιπόν, λαός της Χαλκιδικής, δεν ήταν δυνατό να μείνει αμέτοχος στο σκληρό αγώνα για τη Μακεδονία. Οι Χαλκιδικιώτες κράτησαν ανέπαφη την Χαλκιδικική από εισβολή βουλγαρικών ενόπλων ομάδων. Ταυτόχρονα τη μετέβαλαν σε πύλη εισόδου, σε έμπειρο και τόπο υποδοχής των ελληνικών ανταρτικών δυνάμεων, που προωθούνταν απ' την ελεύθερη Ελλάδα στη Μακεδονία. Τη μετέβαλαν σε καταφύγιο των καταδικασμένων απ' τα τουρκικά στρατεύματα, που εξαιτίας της ελληνικής δραστηριότητας θέλησαν να ελέγξουν την κατάσταση στη Χαλκιδική χερσόνησο. Πολλοί χαλκιδικιώτες έτρεξαν και κατατάχθηκαν στα αντάρτικα σώματα και πολέμησαν με άφραστο ηρωισμό σ' ολόκληρο το μακεδονικό χώρο.

Ηρωική αντίσταση στους Βουλγάρους και τους Τούρκους, αμέριστη βοήθεια των κατοίκων στους αγωνιστές της Μακεδονίας μέσα στη Χαλκιδική ως σύνδεσμοι, τροφοδότες, οδηγοί σωμάτων πράκτορες κλπ. και ένοπλα ενθουσιώδη συμμετοχή στον Αγώνα στα μακεδονικά εδάφη έξω από τη Χαλκιδική, να η συμβολή και η παρουσία της ηρωϊκού και πανώριας Χαλκιδικής στο Μεγάλο Εθνικό και Μεγαλειώδη Μακεδονικό Αγώνα. Συμβολή ουσιαστική, παρουσία επιβλητική και υπέροχη.

Στη συνέχεια θα γίνει ένα γραπτό προσκλητήριο των κομμοπόλεων και των χωριών της Χαλκιδικής και ένα προσκλητήριο των Χαλκιδικιωτών Μακεδονομάχων (οπλαρχηγών, οπλιτών και πολιτών), που συμμετείχαν και βοήθησαν με ενθουσιασμό και απαρύμιλλες πράξεις ανδρείας το Μακεδονικό Αγώνα, με ελάχιστα συνοδευτικά λόγια για τη δράση τους, που θ' αποδείξουν με το παραπάνω τα όσα γράφτηκαν προηγούμενα. Θ' αναφερθούν στο προσκλητήριο αυτό, ανάμεσα σ' άλλα και άγνωστα στους πολλούς ονόματα Μακεδονομάχων, που προσέφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στο Μακεδονικό Αγώνα. Ονόματα, που για πρώτη φορά δημοσιεύονται και ενσωματώνονται στον υπάρχοντα σχετικό κατάλογο, για να τιμούνται από δω και πέρα επίσημα πια και όχι ανώνυμα, όπως μέχρι σήμερα.

Πριν απ' όλα τα μακεδονομαχικά της Χαλκιδικής θ' αναφερθώ στον καθοδηγητή και πνευματικό ηγέτη του Χαλκιδικιώτικου λαού στις προσπάθειές του να απομακρύνει τον κίνδυνο που διέτρεχε, τον ενθουσιώδη πατριώτη, το σεμνό μα θρυλικό αγωνιστή Μητροπολίτη Κασσανδρείας Ειρηναίο, τον Ε-

θνάρχη της Χαλκιδικής.

Η δράση του Ειρηναίου στο Μακεδονικό αγώνα, αρχίζει από τότε που ήταν Μητροπολίτης Μελενίκου (1903-1907) όπου κινείται δραστήρια για τη διάσωση του ελληνισμού και συγχρόνως σε συνεργασία με το Γ. Προξενείο Θεσσαλίας και το Γενικό Κέντρο Αμυνας, προετοιμάζει τον ερχομό των ελληνικών ανταρτικών σωμάτων στη Μακεδονία, και δημιουργεί παρόμοια σώματα από Μακεδόνες κατοίκους της περιοχής του. Η δράση του συνεχίζεται κι όταν το Σεπτέμβριο του 1907 μετατίθεται στην Χαλκιδική ως Μητροπολίτης Κασσανδρείας. Για την απόκρουση και εκδίωξη ενόπλων βουλγαρικών ομάδων, ιδρύει αμέσως Κέντρα και Επιτροπές Αμυνας σε κάθε κομμοπολη και χωριό της περιφέρειάς του. Δημιουργεί, έπειτα, ομάδες κρούσης, τροφοδότες, οδηγούς και συνδέσμιους για την εξυπηρέτηση των σωμάτων του ελληνικού κομμάτι. Όταν κατεβαίνει στη Θεσσαλονίκη, έρχεται σε επαφή και συνεργασία με το Κέντρο Αμυνας και το Γεν. Προξενείο. Επίσης συνεργάζεται με τους αρχηγούς σωμάτων Δημ. Κάκαβο, Βασ. Παπακώστα, Γεώργ. Γαλανόπουλο και Αθαν. Μινόπουλο. Στην περιοχή Κασσανδράς ο Ειρηναίος είναι ο ουσιαστικός αρχηγός του Αγώνα. Η συμβολή του Ειρηναίου στον Μακεδονικό Αγώνα ήταν εθνοφελής και καρποφόρα, συντέλεσε στη διαφύλαξη του ελληνισμού και την απελευθέρωση της Μακεδονίας απ' τη βαρβαρική δουλεία.

Και τώρα το προσκλητήριο.

★ Πολύγυρος:

Στην περιοχή Πολυγύρου έδρασαν οι αρχηγοί σωμάτων Μινόπουλος, Γαλανόπουλος, Παπακώστας και Σταυρόπουλος (Κώης). Ο Μητρ. Ειρηναίος μύησε τους πρόκριτους στον Αγώνα και ίδρυσε Επιτροπή Αμυνας. Οι Δημογέροντες εργάστηκαν με κάθε τρόπο για την επιτυχία του Αγώνα. Άλλοι κάτοικοι διορίζονται από το Γενικό Προξενείο Θεσσαλονίκης πράκτορες και πολλοί άλλοι εργάζονται ως σύνδεσμοι και οδηγοί σωμάτων.

Οι Μακεδονομάχοι του Πολυγύρου:

Αικατερινάρης Χρήστος και Αποστολίδης Αθανάσιος πράκτορες.

Βασιλάκης Ιωάννης: Σύνδεσμος και οδηγός σωμάτων. Δέλλιος Μιχαήλ: Ταμίας της Επιτροπής Αμυνας. Δέλλιος Δημήτριος: Ένοπλος. Ζαμπούνης Κωνσταντίνος: Σύνδεσμος και οδηγός. Πληροφόρονταν τις κινήσεις κάθε εχθρικής δράσης και τις ανέφερε στην Ε.Α. και στο Γενικό Προξενείο Θεσσαλίας. Χρησιμοποιήθηκε ως συνοδός όπλων απ' την ελεύθερη Ελλάδα σε λιμάνια της Χαλκιδικής.

(Συνεχίζεται)

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Ο Μακαρίτης Μπάρμπα - Χρήστος Μαρούσης ή Μαρουσιάς, από την Αρναία, ήταν τελειώς αγράμματος, αλλά ήταν πολύ πνευματώδης και ετοιμόλογος. Έχει αφήσει πολλά ανέκδοτα που έζησε. Ένα από αυτά είναι και το εξής:

Ταξιδεύοντας με τα μουλάρια του στην Κασσανδρά, όπου είχε τα μελίσσια του, ξεφόρτωσε και εξαικουράστηκε σε κάποιον γνώνιμο του. Είχε αυτός ένα άλογο και πρότεινε στον μπάρμπα-Χρήστο, λέγοντάς του: «Χρήστο, έχω ένα άλογο που θέλω να το αλλάξω με ένα μουλάρι, θέλει να κάνουμε ανταλλαγή»;

Ο μπάρμπα Χρήστος, τ' απάντησε: «Να διούμε το άλογό σου τί πράμ»

είναι και βλέπουμε». «Μα είναι άλογο καλό, σου το υπόσχομαι, βρε Χριστιανέ μου». «Φέρε το άλογο να το διούμε, γίνεται δουλειά χωρίς να φέρεις να δω τί διάολο άλογο είναι αυτό»;

Αφού επέμεινε ο μπάρμπα - Χρήστος πήγε και έφερε ο φίλος του το άλογο. Μόλις το είδε ο μπάρμπα Χρήστος, πώς θάδιζε και το σκαρί του, είπε μέσα του: «Θρήκε άνθρωπο να γελάσει»

Του λέγει ο Κασσανδρινός, «βλέπεις ότι το άλογο είναι καλό, δέχεσαι να κάνουμε παζάρι»; Τότε ο πνευματώδης Μαρουσιάς, του είπε: «Χριστιανέ μου, τί παζάρι να κάνουμε εμείς; Εσύ πρέπει να κάνεις παζάρι με κανένα λύκο» εννοώντας να το δώσει το άλογο στο λύκο. Έτσι δεν την πάτησε ο μπάρμπα Χρήστος και έδωκε την απάντηση που έπρεπε.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Αφοί Ν. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΥ & Σία Ο.Ε.

Εμπόριο & άντληση μπετού Πλάτωνος 38 - Γαλάττι - Τηλ. 2926656

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΗΣ

Εργοτάξος Οικοδομών Τηλ. 97.32.635

ΓΙΑΝΝΗΣ Μ. ΤΣΑΝΤΗΡΗΣ

Ανταλλακτικά αυτών αξεσουάρ Διγενή Ακρίτα 50 Άνω Λιούμη Αιγάλεω - Τηλ. 5986.395

ΓΙΑΝΝΗΣ Π. ΔΟΥΚΛΙΑΣ

Έμπορος Ωρολογίων & κοσμημάτων 25ης Μαρτίου 1 Περιστέρι - Αθήνα Τηλ. 5723906 - 5751847

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΝΤΑΛΛΕΣ

Ιατρός Ενδοκρινολόγος Επίκουρος καθ. Παν/μίου Αθηνών Βασ. Σοφίας 115 - Τηλ. 6426.392

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΧΑΣΑΠΗΣ

Ιατρός Ψυχίατρος Νευρολόγος Βασ. Σοφίας 115 - Τηλ. 6420.487

ΜΙΧΑΗΛ ΚΟΪΜΤΖΗΣ & Σία Ο. Ε.

Βιοτεχνία Υδρογείων Σφαιρών Ειδών Γραφείου Μολυβιδίων Διαρκείας Σαρρή 12 - Τηλ. 3216.596 Αθήνα

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Φωτογραφικές εργασίες πάσης φύσεως - Φωτογραφίες Γάμων - Βαπτίσεων - Επεξεργασίες εγχρωμών φωτογραφιών Γιάνναρη 29 Κ. Πατήσια - Τηλ. 8324781

ΘΑΝΑΣΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ιατρός Ακτινολόγος τ. Επιμ)τής Νοσ. Παιδών «Αγ. Σοφία» Βεντέρη 7 (Χίλτον) - 7229.436

ΜΠΟΪΚΟΥ Ν. ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ

Τεχνικό Γραφείο Μελετών - Κατασκευών Αρχιτέκτονας Μηχανικός Ε.Μ.Π. Πεύκου 6 Αλσούπολη Ν. Ιωνία Τηλ. 6815.264 - 6840445

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΑΓΚΑΝΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΚΑΛΥΒΑΚΗΣ Εμπορία Αυτοκινήτων Εισαγωγεί - Ανταλλαγαί Καινουργή - μεταχειρισμένα Α. Αθηνών 22 Νίκαια Τηλ. 5611.820 - 5612174 Οικ. 4903514

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΙΟΥΤΑΣ Οικοδομικές Επιχειρήσεις Συμμαχιδών 11 Κ. Πετράλωνα Τηλ. 3468440 - 3422352

ΓΡΗΓ. Θ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Συνεργείο Αυτοκινήτων Χαλκιδικής 50 Αθήνα Τηλ. 3455525

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΙΓΚΟΣ

Οδοντίατρος Μεσολογίου 24 Αιγάλεω τηλ. 5985026

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΤΗΣ

Αποθήκη ηλεκτρικού υλικού πλούσια συλλογή ηλεκτρολογικών υλικών και φωτιστικών Ιδομενέως 58 Ν. Λίσια Τηλ. 2633445

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

Άντληση και εμπορία μπετόν Τατοίου 90 Μεταμόρφωση - 2811.237

Δ. ΨΑΘΑΣ

Συνεργείο Αυτοκινήτων SERVICE: FIAT - LANCIA - AUTOBIANCHI - LADA POLSKI - SEAT Χερσίφρονος 5-7 Τηλ. 7523.442

ΧΑΣΑΠΗ ΤΑΣΟΥΛΑ

ΜΠΟΥΤΙΚ FEMME Νικηφορίδη 11 - 13 Ν. Παγκράτι Τηλ.: 7246.591

ΝΙΚΟΛΑΟΣ & ΚΩΝ)ΝΟΣ ΠΑΧΤΑΣ

Βιοτεχνία λευκών κεντημάτων Ρόμης 26 - Τηλ. 3228429

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΚΥΡΑΤΣΟΣ

BEST CAR Εμπορία Αυτοκινήτων Εισαγωγεί - Ανταλλαγαί Καινουργή - μεταχειρισμένα Ευκολίες πληρωμής Ελ. Βενιζέλου (Θησέως) 333 Καλλιθέα Τηλ. 9428.955 - 9418.169

ΘΑΝΑΣΗΣ ΞΟΝΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικές Ανδρικές Κομμώσεις Σωκράτους 27 και Χαροκόπου Καλλιθέα - Τηλ. 9510.643

ΑΘΗΝΑ Δ. ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΗ

Συμβολαιογράφος Σοφοκλέους 4 (8ος όρ.) Γραφεία 10-11 Τηλ. 3210459 - 3246560 - 3242245 Αθήνα 105 59

ΜΙΧΟΣ ΖΗΣΗΣ

Εργοτάξος Οικοδομών Τηλ. 5614077 - 5624205

ΒΑΡΔΗΣ ΙΩΣΗΦ

ΚΑΝΔΕΡΑΚΗΣ Γενικό Συνεργείο Φορτηγών & Επιβατηγών Αυτοκινήτων «Η Χαλκιδική» Λήμνου 37 11ο χλμ. Εθν. οδού Αθηνών Λαμίας τηλ. εκτάκτου ανάγκης 2925858

ΚΩΣΤΑΣ ΔΕΚΟΣ & ΥΙΟΣ Ο. Ε.

Χνουδιστήριο Υφασμάτων Λυκούργου 81 - 83 Ν. Φιλαδέλφεια

ΝΙΚΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ

Ιχθυοπωλείο Ραφήνα Τηλ. 0294 - 23779

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ & ΒΑΣΙΛΗΣ

ΜΙΧΑΛΟΥΔΑΣ Χωματοουργικές Εργασίες Ο.Ε. Νεοχώρι Χαλκιδικής Τηλ. 0372 - 41480, 41479

ΚΩΝ)ΝΟΣ Θ. ΣΙΩΚΟΣ

Ιατρός Παθολόγος Βεΐκου 28 Κουκάκι Τηλ. 9225792

ΑΝΝΑ ΤΡΙΚΑΛΙΩΤΟΥ

ΔΟΥΚΛΙΑ Έμπορος Ωρολογίων - Κοσμημάτων Καταστήματα: 25ης Μαρτίου 1 Τηλ.: 5723906 - Ερυθραίας 1 τηλ. 5751847 Περιστέρι Αθήνα

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΗΣΙΟΣ

Τεχνική εξυπηρέτηση αυτοκ)των Φανοποιία - Βαφές φούρνου Πάρνηθος 8 Μεταμόρφωση - 2817.103

Ι. ΜΠΑΛΛΑΣ & Σία Ο. Ε.

Τάπητες & Μοκέτες Εισαγωγεί - Εμπορία BURLINGTON CANADIAN CARPETS Α. Βουλιαγμένη 570 Στροφή Αργυρού-πόλεως Τηλ. 9926885 - 9930271

Τ Ο Α Γ Ι Ο Ν Ο Ρ Ο Σ

Μ Ο Ν Α Σ Τ Η Ρ Ι Α

Υπό ΜΑΝΟΥ ΜΑΝΑΣΣΗ, Συνταξ. Δικηγόρου

Αφού σε προηγούμενα κείμενα αναφερθήκαμε σε γενικά ιστορικά κλπ. θέματα του Αγίου Όρους, τώρα αρχίζουμε τη σύντομη περιήγηση στις Μονές και γενικά στο εσωτερικό της Μοναστικής Πολιτείας. Ξεκινάμε από Ουρανούπολη:

1η ΜΟΝΗ ΔΟΧΕΙΑΡΙΟΥ

Με το πλοίο της συγκοινωνίας από Ουρανούπολη, μετά μία περίπου ώρα φθάνουμε στο πρώτο παραθαλάσσιο Μοναστήρι της νότιας πλευράς, του Δοχειαρίου. Σύμφωνα με την παράδοση, ιδρύθηκε στις αρχές του 11ου αιώνα από τον Αγ. Ευθύμιο, μαθητή και πνευματικό αδελφό του Αγίου Αθανασίου του Αθωνίτη, ιδρυτή της Μονής της Μεγίστης Λαύρας. Το καθολικό (κεντρικός ναός) τιμάται στη μνήμη Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ. Οι τοιχογραφίες έγιναν από το Ζωγράφο Θεοφάνη.

Σε ένα από τα 10α παρεκκλήσια, υπάρχει η εικόνα της Παναγίας της Γοργυπήκας, η οποία θεωρείται θαυματουργή. Έχει πλούσια βιβλιοθήκη μέσα στον Πύργο από περγαμινές, καθώς και τεμάχιο του Τιμίου Ώλου, κεντητά και υφαντά αρίστης τέχνης κλπ. Η Μονή είναι κοινόβιος. Πρόσφατα επανδρώθηκε με νέους μοναχούς, οι οποίοι επιμελούνται μετά ζήλου και έδωκαν νέα πνοή. Ενισχύθηκε κατά καιρούς από Βυζαντινούς αυτοκράτορες, όπως τον Μιχαήλ Ζ' Δούκα και από ηγεμόνες της Βαχίας.

2η ΜΟΝΗ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

Είναι το δεύτερο παραλιακό Μοναστήρι που συναντάμε στη νότια πλευρά. Από τη Μονή Δοχειαρίου με το πλοίο φθάνουμε σε 10 λεπτά και οδοιπορικά σε μια ώρα περίπου σε ομαλή πεζοπορεία. Ιδρύθηκε τον 10ο αιώνα από τον Άγιο Ξενοφώντα που ήταν γνώριμος του Αθανασίου του Αθωνίτη. Έγινε κοινόβιο το 1784 και είναι η πρώτη κοινόβιος του Αγίου Όρους. Το νέο Καθολικό (κεντρικός ναός) έχει μαρμάρινο τέμπλο και θεωρείται το μεγαλύτερο και πιο ευρύχωρο καθολικό του Αγ. Όρους, μετά το καθολικό της Σκήτης του Αγίου Ανδρέου και της Μονής Αγ. Παντελεήμονος. Ίσως και ισάξιο αυτών. Στο ναύδριο του Αγ. Δημητρίου έχει αξιόλογο ξυλόγλυπτο τέμπλο. Στο καθολικό βρίσκονται αξιόλογα κειμήλια, όπως δύο εικόνες ψηφιδωτές, αρίστης τέχνης, των Αγίων Δημητρίου και Γεωργίου και μικρή ψηφιδωτή της Μεταμόρφωσης, όλες του 14 αιώνα.

Η βιβλιοθήκη έχει 300 χειρόγραφα μεταξύ των οποίων και 8 περγαμινές. Από το 16ο αιώνα και μετά οι ηγεμόνες της Βλαχίας, συχνά ευεργέτησαν τη Μονή με πλούσια δώρα. Το 1817, το Μοναστήρι κάηκε και οικοδομήθηκε από τον Φιλόθεο τον Σαμουκοδίτη, με δική του δαπάνη. Η βιβλιοθήκη έχει και 100 Κώδικες. Επίσης μέσα στη Μονή υπάρχει και ογκώδης Πύργος. Στη Μονή υπάγεται η σκήπη του Ευαγγελισμού που ιδρύθηκε το 18ο αιώνα και είναι κοινόβιος. Πρόσφατα επανδρώθηκε με νέους μοναχούς που με ζήλο αναμύρρωσαν τη Μονή.

Στρατονίκη - Στάγαιρα

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

τη ξεκουράζεται στο απέραντο καταπράσινο χαλί, που τελειωμό δεν έχει. Είναι τα εκμεταλλεύσιμα σε χρήσιμη ξυλεία και καυσόξυλα δάση που αγκαλιάζουν σφιχτά τις δύο μικρές αδελφές πολιτείες, αφού Στάγαιρα και Στρατονίκη, είναι σήμερα σχεδόν ενωμένα, γιατί η απόσταση που χωρίζει τις δύο κοινότητες, ούτε 1.000 μ., γέμισε καινούργια σπίτια.

Στις πλατές των Κοινοτήτων, ο Στρεμπενικός και από τις άλλες πλευρές τα μεγάλα δασικά συγκροτήματα, στο βάθος ο Κάκαβος, όπου τα λιμέρια της κλεφτουριάς επί τουρκοκρατίας, η «Καμήλα» που απλώνεται από Παλιόχωρι και Νεοχώρι μέχρι «Χωρούδα», και άλλες δασικές εκτάσεις με τοπωνυμίες, όλες φυσικά συνέχειες του Κεντρικού θουνού του όμορφου Χολομώντα, γνωστού ως Υψηλάνου. Πάνω από τα Στάγαιρα, δεσπόζει ο ανδριάντας του Πανεπιστήμονα και Φιλόσοφου Αριστοτέλη του Σταγειρίτη, έργο του διάσημου γλύπτη.

Ο ανδριάντας στήθηκε από λευκό μάρμαρο με συνδρομές των κατοίκων της Χαλκιδικής, σε μια μαγευτική τοποθεσία με θέα σε θουνά, θάλασσα και Αγιονόρος. Δυστυχώς επίσημη αποκάλυψη του Ανδριάντα δεν έγινε ακόμα. Να δούμε θα γίνει κάποτε;

Βορειοανατολικά των δύο Κοινοτήτων στο βάθος μετά το πράσινο χρώμα, απλώνεται ο κόλπος της Ιερισσού που είναι τμήμα του Στριμωνικού κόλπου. Έτσι οι δύο αυτές μικρές πολιτείες, είναι εξώστες προς τα θουνά και τη θάλασσα, με κλίμα άριστο και χωρίς υγρασία παρά την τεράστια δασική θλάση που τα αγκαλιάζει. Το κλίμα θελιώθηκε πιο πολύ και από τις

μεγάλες αναδασώσεις με πεύκα και λοιπά καλλωπιστικά δενδρύλλια (Κυπαρίσσια κλπ.).

Το όλο περιβάλλον και το θέαμα, είναι χάρμα οφθαλμών. Είναι δύο κοινότητες που μπορούν να εξελιχθούν σε θέρετρα και τόπους τουρισμού, αφού η θάλασσα απέχει μόλις 10 χιλιόμετρα, ώστε και τα θαλάσσια μπάνια απολαμβάνει ο επισκέπτης και θαυμάσιο ύπνο μπορεί να κάνει χωρίς κουνούπια και θόρυβο. Λείπει δυστυχώς η σχετική υποδομή για τουριστική αξιοποίηση.

Ταβέρνες τελευταία λειτουργούν με καλές προδιαγραφές και δεκτικές ακόμη θελίωσης. Επίσης καφετέριες σύγχρονες για τα νιάτα κυρίως. Απαιτούνται όμως πολλά και προ πάντων προσπάθεια των Κοινοτήτων με παράλληλη ενίσχυση και οδηγίες του τουρισμού και του Κράτους.

Ελπίζουμε ότι στο άμεσο μέλλον, κάτι θα γίνει για να δοθεί κάποια πνοή και ζωντάνια στις όμορφες αυτές Κοινότητες. Λείπουν πολλά. Κυρίως μικρά έστω ξενοδοχεία και τουριστικά δωμάτια. Τέτοιες ελλείψεις δυστυχώς υπάρχουν και στα άλλα χωριά και κωμοπόλεις της Βόρειας Χαλκιδικής (όπως στην Αρναία και λοιπά), εκτός του Παλιοχωρίου όπου ένας αξιόλογος - προοδευτικός δημότης του, ο κ. Θεοχάρης κατεσκεύασε ένα εξαιρετικό ξενοδοχείο που κατ' ανάγκη εξυπηρετεί και τα πλείεστερα χωριά.

Αλλά δεν τελειώσαμε για τις δύο αυτές όμορφες αδελφές μικρές Πολιτείες. Έχουμε να πούμε την συνέχεια και άλλα πολλά.

ΜΑΝΟΣ ΜΑΝΑΣΣΗΣ

(Συνταξ. Δικηγόρος)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΙΚΡΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΙΣΣΑΣ

Πήραμε και καταχωρούμε την παρακάτω έκθεση μιας μικρής Χαλκιδικιώτισσας:

ΘΕΜΑ: «Το γραφείο του Συλλόγου μας»

Γ' Σεπτεμβρίου, αριθμός 13. Η διεύθυνση του Συλλόγου μας. «Παναχαλκιδικιώτικος» Πολιτιστικός Σύλλογος Νομού Χαλκιδικής. Πλησιάζουμε στην πόρτα. Απ' έξω κρέμεται ο χάρτης της Χαλκιδικής. Μια ταμπέλιτσα γράφει: Ανοικτό κάθε Πέμπτη 6-9 μ.μ. Χτυπάμε την πόρτα. Ανοίγουμε.

Είναι ένα μικρό και λίγο στενάχωρο γραφειάκι, αλλά πολύ συμπαθητικό. Στο δάρθος το γραφείο του Προέδρου. Το γραφείο του Ταμία, λίγο πιο κοντά στην πόρτα. Απέναντι ακριβώς τα παράθυρα, βλέπουν έξω στην οδό Γ' Σεπτεμβρίου. Στα πλάγια οι χάρτες της Χαλκιδικής και διάφορες εικόνες. Δύο μικρές βιβλιοθήκες βρίσκονται κολλημένες στον τοίχο και μένουν ακίνητες, λες και παρακολουθούν κάθε ύπαινη κίνηση μέσα στο γραφείο. Πάνω απ' την καρέλα του Προέδρου μια φωτογραφία του μεγάλου ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ. Σε μια μεριά είναι οι καρέκλες, πολλές, αλλά τις κλείνουν για να χωρέ-

σουν όλες. Ένα μόνο πράγμα μου έκανε εντύπωση. Είναι το μικρό αλλά πανέμορφο άγαλμα του Αριστοτέλη, που κάθεται σιωπηλός και σε παρακολουθεί. Ο Αριστοτέλης, ο δάσκαλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου, είναι μέσα στο γραφείο μας. Τον κοιτάω προσεκτικά και νιώθω ότι βρίσκομαι στην εποχή που έζησε και αυτός και αισθάνομαι υπερήφανη γιατί είναι Χαλκιδικιώτης.

Εκτός όμως από τα αντικείμενα υπάρχουν και άνθρωποι, βέβαια. Όλοι είναι συμπαθητικοί, καλόκαρδοι και προ πάντων Χαλκιδικιώτες.

Το λατρεύω πολύ το γραφείο του Συλλόγου μας. Έρχομαι όταν μπορώ με τον πατέρα μου. Θέλω να βοηθάω και εγώ εκεί μέσα.

Όλοι πρέπει να ξέρουμε ότι είναι χρέος μας να βοηθάμε στο Σύλλογό μας, γιατί έτσι βοηθάμε και τις κοινωνικές μας σχέσεις. Συνδεόμαστε μεταξύ μας. Όλοι Χαλκιδικιώτες, της Αθήνας, ελάτε στο Σύλλογό μας. Έτσι σχηματίζουμε μια νέα Χαλκιδική, την ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ.

Μια μικρή Χαλκιδικιώτισσα, από Αρναία.

ΕΛΕΓΘΕΡΙΑ ΛΑΛΙΩΤΗ

Και πάλι για τον Αριστοτέλη

Δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα της Θεσσαλονίκης (30.4.88) είδηση που μετέδωσαν τα διεθνή ειδησεογραφικά Πρακτορεία, σύμφωνα με την οποία Καναδική αποστολή Αρχαιολόγων και Παυρολόγων, ανακάλυψε στην Κεντρική Αίγυπτο, δύο βιβλία που αναφέρονται σε έργα του Αριστοτέλη.

Το ένα βιβλίο περιέχει αγροτικά θέματα και το άλλο λογοτεχνικά.

Οι Παυρολόγοι που το κοίταξαν, έτριβαν τα μάτια τους, έτσι είπε Καθηγητής της Καναδικής αποστολής.

Δυστυχώς, υπάρχουν πάνω από 100 έργα του Αριστοτέλη για τα οποία δεν ξέρουμε τίποτε παρά μόνο τίτλους, σε μερικές μάλιστα ούτε τους τίτλους ξέρουμε, και σε άλλα ξέρουμε μόνο λίγες λέξεις και μερικές προτάσεις.

ΚΑΤΕΒΑΛΛΑΝ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ

1) ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ελένη Γ. Θεοχαρίδη, Αγγελική (Κούλα) Δημητροπούλου, Νίκος Λιούτας, Ευγενία Σ. Τσελέντη, Γεώργιος Χρ. Τσακνάνης, Νίκη Μανασσή - Καντζάβελου, Σταύρος Ι. Βούλγαρης, Στράτος Δημ. Κακλαμάνος για έτη 1986, 1987, 1988.

2) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΠΟ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ

Χρήστος Σχοινάς, Μαρία Γ. Θεοχαρίδου, Αγγελική (Κούλα) Δημητροπούλου, Ευγενία Σ. Τσελέντη, Γεώργιος Χρ. Τσακνάνης, Ιωάννης Γ. Καραγιάννης και Στράτος Δ. Κακλαμάνος για τα έτη 1986, 1987, 1988.

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ:

Μάρκος Φέρρης 5.000 δρχ.
Όλους τους ευχαριστούμε θερμά.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΝΑΙΑ

Πωλείται στην Αρναία, πλησίον της κεντρικής Πλατείας, παλαιά οικία με ισόγειο κατάστημα και τον 1ο όροφο με πέντε δωμάτια, σάλλα και κουζίνα και με ακάλυπτο χώρο συνεχόμενο.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα Αρναίας 0372-22677 και 22591, στο τηλέφωνο Θεσσαλονίκης 419436 και τηλέφωνο Αθηνών 6526370.

Τί να πρωτοπει και τί να πρωτογράψει κανένας για τον Πανεπιστήμονα και Φιλόσοφο Σταγειρίτη; Μήπως η σύγχρονη Ελλάδα πρέπει να πράξει κάτι περισσότερο; Όταν ξένοι ασχολούνται περισσότερο από μας; Κάποιος ξένος επιστήμονας, περνώντας από τα Στάγαιρα, όπου ο Ανδριάντας του Αριστοτέλη, έσκυψε και φίλησε ευλαβικά τη γη που γεννήθηκε ο Μεγάλος αυτός Έλληνας.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Πέθανε από αιφνίδιο θάνατο, στην Ιερισσό, στις 16.4.88, σε ηλικία 40 ετών, ο εξαιρετος άνθρωπος και καθηγητής του Λυκείου Ιερισσού

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Κύπριος την καταγωγή, γαμπρός στη θυγατέρα του Γιάννη Μαρινού, Γραμματέα του Δήμου Ιερισσού.
Άφησε σύζυγο και μικρά παιδιά. Ο θάνατός του συνεκίνησε την κοινωνία της Ιερισσού και των γύρω χωριών, γιατί ήταν πράγματι ένας αξιόλογος άνθρωπος.

Κηδεύτηκε μέσα σε βαρύ πένθος από τους οικείους του, τους συναδέλφους του, τους μαθητές του, και όλους τους Ιερισσιώτες.

Στην οικογένειά του, τους οικείους του και την οικογένεια του Γιάννη Μαρινού στέλνουμε τα πιο βαθιά συλλυπητήρια.

«ΧΑΛΚΙΔΙΚΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Διμην Εφημερίδα του Πολιτιστικού (Παναχαλκιδικιώτικου) Συλλόγου Αθηνών

Συντάσσεται και ελέγχεται

Μάνο Μανασσή, Πρόεδρο

Αργύρη Τσίγκα, Γ. Γραμ.

Γ' Σεπτεμβρίου 13 Αθήνα

Φωτογραφίες: Σταύρος Βούλγαρης

Οι επιταγές θα στέλνονται στα

Γραφεία του Συλλόγου:

Γ' Σεπτεμβρίου 13 - Αθήνα

Τ.Κ. 104 32 τηλ. 5236.351

και ότι άλλο έχει σχέση με το

Σύλλογο και την Εφημερίδα, επι-

στολές, άρθρα, διαφημίσεις κλπ.

θα απευθύνεστε στο Σύλλογο στην

ανωτέρω διεύθυνση

Ετήσια συνδρομή δρχ. 500

Π Ο Λ Υ Γ Υ Ρ Ο Σ

Οργανώθηκε σειρά εκδηλώσεων για την επέτειο της Επανάστασης της 17.5.1821 στη Χαλκιδική.

Το πρόγραμμα εκτός της εκδήλωσης της 22 Μαΐου, περιελάμβανε: 1) Εκδήλωση 13.5 στο Κέντρο Νεότητας, αφιερωμένη στον ποιητή Νικηφόρο Βρεττάκο, 2) Στις 17.5 αγώνες Μπάσκετ στο Εθνικό Στάδιο, 3) Στις 20.5 στον κινηματογράφο «ΓΚΛΑΒΑ» συναυλία από τη Μικτή Χορωδαί «ΦΑΡΟΣ» Νέων Μουδανίων και από τη γνωστή παιδική Χορωδία Πολυγύρου. 4) Στις 21.5 αγώνες στίβου Παίδων Κορασίδων στο Εθνικό Στάδιο, και στη συνέχεια στην πλατεία «ΠΑΡΑΛΗ» εμφάνιση χορευτικού συγκροτημάτων Σημάντρων, Κέντρου Νεότητας και Νέων του Πολιτ. Συλλόγου Πολυγύρου. 5) Κυριακή 22.5 παρέλαση και ομιλία της καθηγήτριας Φιλολόγου Ερατώ Ζέλλιου - Μαστροκώστα στον κινηματογράφο Γκλάβα. Το θράδυ συναυλία του Νέου Ωδείου Θεοφάνειας. Τέλος

στις 4.6.88 προβλέπεται στην αίθουσα Δημοτικών Σχολείων εκδήλωση αφιερωμένη στο Ζωγράφο Χαλκιδικιώτη Γιώργο Παραλή.

Οι εκδηλώσεις οργανώθηκαν από τον Δήμο Πολυγύρου, τις Επιτροπές Πολιτιστικών, Αθλητισμού και Νεότητας του Δήμου Πολυγύρου, τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πολυγύρου, το Φιλομουσικό Σωματείο Πολυγύρου (Παιδική χορωδία Πολυγύρου) τον Αθλητικό Όμιλο Χαλκιδικής και την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής.

Οι εκδηλώσεις αυτές συμπλήρωσαν σχετικό Πρόγραμμα της Νομαρχίας.

Συγχαρητήρια και έπαινος στους οργανωτές των εκδηλώσεων αυτών. Ευχαριστούμε τον κ. Δήμαρχο για την πρόσκληση που μας έστειλε. Λυπούμαστε γιατί η πρόσκληση έφθασε πολύ καθυστερημένα, ώστε δεν υπήρχε περιθώριο χρόνου για συμμετοχή μας.

Α Ρ Ν Α Ι Α

● Το Πάσχα και εφέτος γιορτάστηκε στην Αρναία με λαμπρότητα και σύμφωνα με τις παραδόσεις και τα έθιμα του τόπου. Ήταν ένα Πάσχα αξιόλογο. Στην κεντρική Πλατεία την Πρώτη του Πάσχα ήταν ένα μεγάλο πανηγύρι, ήταν το κάτι άλλο. Έδειξαν οι Αρναίτες πόσο όμορφα γλεντάνε και πόσο φιλόξενοι είναι. Έγινε στην πλατεία το πατροπαράδοτο ψήσιμο αρνιών, η χορωδία της Αρναίας, τραγούδησε τα τοπικά ειδικά για την Πασχαλιά τραγούδια όπως το «Μια Πασχαλιά και μια Λαμπρή...» κλπ.

Γλέντι με χορούς από το μεγάλο και μικρό χορευτικό της Πολιτιστικής Εταιρείας. Ακόμα λαϊκά όργανα έδιναν το τοπικό χρώμα του γλεντιού. Αρνί σούδας και ντόπια θαρελίσια ρετσίνια, τσούγκρισμα αυγών, λαϊκά όργανα, χοροί και τραγούδια, δημιουργούσαν μια ατμόσφαιρα ανάλογη με τη Λαμπρή. Αλλά δεν έλλειψε και η φιλόξενη προσφορά σε ντόπιους και περαστικούς του πατροπαράδοτου κόκκινου αυγού, μεζέ και κρασιού. Έτσι πέρασε με αγάπη και αδελφότητα και φέτος το Άγιο Πάσχα όπως το θέλει αυτή η Μεγάλη Μέρα της Αγάπης.

Συγχαρητήρια στους οργανωτές αυτής της όμορφης εκδήλωσης, ευχόμενοι και του χρόνου.

● Βραβεύτηκε ο Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Αρναίας για την ποσοτική και ποιοτική βελτίωση των μελισσοκομικών προϊόντων και για την προσπάθεια εμβολιασμού χιλιάδων στρεμμάτων πεύκης, ώστε να γίνουν τα πεύκα μελιτοφόρα. Η βράβευσή έγινε την Κυριακή 3 Απριλίου στη Λάρισα από τον Πρωθυπουργό, ο οποίος ιδιοχείρως έδωσε τα βραβεία στον Πρόεδρο του με-

λισσοκομικού Συνεταιρισμού Αρναίας κ. Άγγελο Π. Ρεπάνη. Συγχαίρουμε και τους Συνεταιριστές για την προαγωγή της μελισσοκομίας, που αποτελεί πατροπαράδοτη πασχόληση πολλών κατοίκων της Αρναίας.

● Εγκρίθηκε από το Υπ. Γεωργίας, κατασκευή και λειτουργία μονάδος επεξεργασίας ξύλου στην Αρναία. Έτσι και θα αξιοποιηθούν τα δάση και θα απασχοληθούν αρκετοί εργατοϋπάλληλοι. Φορείς του όλου έργου, είναι η Αγροτική Τράπεζα και η Ένωση Δασικών και Γεωργικών Συνεταιρισμών Αρναίας, με επένδυση 220.000.000 και καταργασία ετησίως 10.000 μ3 ξυλείας. Έτσι πραγματοποιείται ένα έργο που τόσο απασχόλησε τους φορείς στο παρελθόν.

— ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΡΝΑΙΑΣ Γ Α Μ Ο Ι

Παντρεύτηκαν στις 11.4.88 ο Μανώλης Στρατηγόπουλος με την Ελένη Β. Αρβανίτη.

Στις 17.4.88 ο Μιχάλης Δ. Αργυρός με την Βασιλική Αναστασίου Κοτογιώργη παντρεύτηκαν.

Το Δ.Σ. στέλνει τις πιο θερμές ευχές του.

— Θ Α Ν Α Τ Ο Ι

Πέθαναν: η Δέσπω Ν. Πάχτα, η Αργυρή Κυριάκου - Γεωργιάδου, ο Γεώργιος Χ. Βαλιάνος, η Μαρία σύζυγος Κων. Παπατζίκου, η Ευαγγελία χήρα Κων. Πανιώρα, η Ευαγγελία σύζυγος Αγγ. Πανιώρα το γένος Χρ. Κεχαγιά, ο Χρήστος Απ. Αποστολούδας.

Στους συγγενείς των εκλιπόντων, στέλνουμε τα συλλυπητήριά μας.

Ι Ε Ρ Ι Σ Σ Ο Σ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, τιμήθηκε με εθνοεκκλησιαστική μεγαλοπρέπεια η μνήμη των 400 Ιερισσιωτών που σφαγιάστηκαν από τους Τούρκους κατά την επανάσταση της Χαλκιδικής του 1821. Η εκδήλωση αυτή γίνεται την Τρίτη μέρα του Πάσχα με πρωτοβουλία του Δήμου Ιερισσού.

Η σφαγή αυτή ήταν μια εγκληματική και απαίσια πράξη του κατακτητή, για το λόγο ότι δεν θέλησαν οι σφαγιασθέντες να δηλώσουν υποταγή περνώντας κάτω από τα σπαθιά των κατακτητών. Όπως εκτενώς γράψαμε για το ιστορικό της σφαγής σε προηγούμενο φύλλο της Εφημερίδας μας, η τραγική σκηνή έλαβε χώρα σε ύψος που απέχει περί τα δύο χιλιόμετρα

από την Ιερισσό, που ονομάστηκε γι' αυτό «Μαυραλώνι».

Η φετινή εκδήλωση με καθολική συμμετοχή των Αρχών και κατοίκων Ιερισσού και της Χαλκιδικής γενικά, άρχισε με Αρχιερατική λειτουργία στον καθεδρικό ναό Ιερισσού, χοροστατώντος του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Νικοδήμου. Ακολούθησε μεγάλη πομπή προς τον τόπο του μαρτυρίου. Επί κεφαλής η Εθνική μας Σημαία. Ακολουθούν λάβαρα και εξαπτέρυγα με τον ιερό κληρονομημένο του Σεβ. Μητροπολίτου, όλοι με ιερά άμφια. Οι καλλίφωνοι φάλται συνοδεύουν με Αναστάσιμο κανόνα. Ακολουθούν Αρχές και σύσσωμος ο λαός.

Όλη αυτή η πομπή, με τις κωδο-

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1821

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Όπως αναφέραμε στο προηγούμενο φύλλο της Εφημερίδας, η Χαλκιδική ξεσηλώθηκε και η Επανάσταση είχε επίσημα κηρυχθεί στο Άγιο Όρος. Ο Εμμ. Παπάς ανακηρύχθηκε γενικός αρχηγός. Ακολούθησε δοξολογία πάνδημη στη Μονή Εσφιγμένου, κατά την οποία ο Φιλικός Μητροπολίτης Μαρωνας Κωνσταντίνος, ευλόγησε τα όπλα. Ταυτόχρονα σχεδόν επαναστάτησε και η Κασσάνδρα με αρχηγό τον Χάψα, καθώς και άλλες περιοχές της Χαλκιδικής και Μακεδονίας. Στις Καρυές του Αγ. Όρους συγκροτήθηκε συμβούλιο από τους αντιπροσώπους των Μοναστηριών και αποφασίστηκε η φυλάκιση του Τούρκου Διοικητή Χασελή Χαλήλ. Έτσι δημιουργήθηκε μια εκρηκτική σε βάρος των Τούρκων κατάσταση στην Χαλκιδική.

Ύστερα από τα γεγονότα αυτά, συγκροτήθηκαν στο Άγιο Όρος δύο στρατιωτικά σώματα. Στο πρώτο κατατάχτηκαν καλόγεροι και λαϊκοί της μοναστικής πολιτείας και στο δεύτερο οι επαναστάτες της Κασσάνδρας και των άλλων περιοχών της Χαλκιδικής.

Ο Τούρκος διοικητής της Θεσσαλονίκης, τρομοκρατημένος από τη γενίκευση του ξεσηωμού των ραγιαδών, έστειλε αυστηρή διαταγή στους τοπικούς διοικητές της περιοχής του, να στρατολογήσουν τα γρηγορότερο όσους άνδρες μπορούσε καθένας και ν' αντιμετωπίσουν τους Επαναστάτες. Ήταν όμως τόσο η ορμητικότητα του Επαναστατημένου ραγιά, που, ύστερα από

νοκρουσίες, παίρνει μια μεγαλοπρέπεια απερίγραπτη. Στις 10.30 π.μ. φθάνει η πομπή πεζή στα Μαυραλώνι, όπου προσέρχονται και οι επίσημες αρχές. Ακολουθεί έπαρση της σημαίας και Αρχιερατική επιμνημόσυνη δέηση υπέρ των πεσόντων, κατάθεση στεφάνων, σιγή ενός λεπτού και ομιλία από τον Ιερισσιώτη καθηγητή του Γυμνασίου κ. Παντελή Ψυλλάγκα. Σύντομη ομιλία έκανε και ο Υπουργός Βορείου Ελλάδος κ. Στ. Παπαθεμελής, που για δεύτερη χρονιά τίμησε την εκδήλωση αυτή, ο οποίος αναφέρθηκε στους αγώνες του Έθνους για την ελευθερία και ιδιαίτερα στους αγώνες της Μακεδονίας και Χαλκιδικής.

Στη συνέχεια εφέλη από όλους ο Εθνικός Ύμνος. Προσφέρθηκε σύμφωνα με το έθιμο καφές που λέγεται Ζωγραφίτικος, γιατί η περιοχή αυτή ανήκε τότε στη Μονή Ζωγράφου. Ακολούθησαν οι καθιερωμένοι για την εκδήλωση αυτή χοροί με το τραγούδι του μαρτυρίου «Στο Μαυροβούνι τ' αλώνι του Μαρμαρινού...» και τον γνωστό Καγκελεστό χορό. Και η τελετή τελείωσε. Ακολούθησε δεξίωση από το Δήμο. Το απόγευμα εκτελέστηκαν οι ίδιοι χοροί και στην κεντρική πλατεία του νέου Δημαρχείου.

Στην Εθνική αυτή εκδήλωση, παρέστησαν ο Υπουργός Βορείου Ελλάδος κ. Παπαθεμελής, οι Νομάρχες Χαλκιδικής και Χίου κ.κ. Κίρκος και Χρ. Πάχτας, όλοι οι βουλευτές της Χαλκιδικής κ.κ. Μπουλάκης, Τσουπλάκης και Ξανθόπουλος, ο Δ' ντής Αστυν. Χαλκιδικής, ο Νομαρχιακός Σύμβουλος κ. Ι. Χασάπης, Δήμαρχοι και Κοινοτάρχες, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ιερισσιωτών Θεσσαλονίκης κ. Όμηρος Αποστολίδης, ο Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Χαλκιδικής κ. Β. Πάππας, εκπρόσωποι άλλων Αρχών και πλήθος κόσμου από Χαλκιδική και εκδρομείς από Θεσσαλονίκη που ήλθαν να συμμετάσχουν στην εκδήλωση αυτή.

Συγχαίρουμε τον Δήμαρχο Ιερισσού κ. Γκατζώνη, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιερισσού και όλους που συνετέλεσαν στην πραγματικά επαινετή και αξιόλογη αυτή εκδήλωση. Ευχαριστούμε και τον κ. Γιάννη Μαρτίνο για τις πληροφορίες που μας έστειλε σχετικά με τη γιορτή αυτή.

Του ΑΡΓΥΡΗ ΤΣΙΓΚΑ

δουλεία τεσσάρων αιώνων, αξίωσε την ελευθερία του και ο φανατισμός των καλογέρων που μάχονταν για την συντριβή του Ισλαμισμού και την επικράτηση του Σταυρού, ώστε οι Τούρκοι δεν μπόρεσαν να σταθούν πουθενά. Ύστερα από αλλεπάλληλες πολύνεκρες μάχες αναγκάζονταν να εγκαταλείπουν πανικόβλητοι τις θέσεις τους και να υποχωρούν προς τη Θεσσαλονίκη. Έτσι, με ανεμπόδιστη πλέον προέλαση των Επαναστατών, ο μεν Παπάς με τους πολεμιστές του Αγίου Όρους στρατοπέδευσε στον Λαγκαδά, ο δε Χάψας, έφθασε στο Σέδες, όπου σταμάτησε περιμένοντας εφοδιασμό και οδηγίες από τον Εμμ. Παπά, που, όπως είπαμε, είχε ανακηρυχθεί γενικός αρχηγός.

Κι' όμως. Παρά τις τόσο σημαντικές αρχικές επιτυχίες, η υπεροχή των επαναστατών δεν διατηρήθηκε πολύ. Στα μέσα Ιουνίου του 1821, ο Μπεύραν Πασάς, που βρισκόταν στο Αϊδίγι με μεγάλες στρατιωτικές δυνάμεις και ετοιμαζόταν να κατεβεί στη Νότια Ελλάδα, για να αντιμετώπισει τους επαναστάτες του Μωριά και της Ρούμελης, πήρε διαταγή από τον Σουλτάνο να περάσει πρώτα από τη Μακεδονία και να καταπνίξει την Επανάσταση της περιοχής αυτής.

Φθάνοντας στη Μακεδονία, αντιμετώπισε πρώτα τον Εμμ. Παπά, που βρισκόταν στρατοπεδευμένος στον Λαγκαδά. Οι καλόγεροι και λαϊκοί που αποτελούσαν το σώμα του, αντιστάθηκαν όσο μπόρεσαν. Όμως οι εχθρικές δυνάμεις ήταν συντριπτικά υπέρτερες, και το τουρκικό ιππικό, που το ευνοούσε το πεδινό έδαφος, τους προξένησε μεγάλες καταστροφές. Έτσι, ύστερα από απεγνωσμένες προσπάθειες, οι επαναστάτες αναγκάστηκαν ν' αφήσουν τις θέσεις τους και να υποχωρήσουν αποδεκατισμένοι προς την περιοχή του Αγίου Όρους.

Μετά τη συντριβή του Εμμ. Παπά, ο Μπεύραν πασάς σπράφηκε κατά του Χάψα. Ο αρχηγός των επαναστατών της Κασσάνδρας που σε θάρρος και ορμητικότητα θύμιζε Νικηραρά, έδωσε πολλές και σκληρές μάχες με τους Τούρκους. Τελικά όμως δεν κατόρθωσε κι' αυτός ν' αντέξει στην πίεση του τουρκικού στρατού κι' αναγκάστηκε να τραδηχτεί στις ορεινές περιοχές, για ν' αποφύγει τις καταστροφές που του προξενούσαν οι επελάσεις του ιππικού. Έτσι ο Μπεύραν πασάς, αφού μέσα σε δύο μήνες, κατόρθωσε να εξουδετερώσει τις επαναστατικές δυνάμεις της Χαλκιδικής και του Αγίου Όρους, συνέχισε την κάθοδο του στη νότια Ελλάδα, όπου στα μεταξύ ο ξεσηωμός των ραγιαδών είχε γενικευθεί.

Από τους Επαναστάτες της Χαλκιδικής και του Αγίου Όρους που μπόρεσαν να γλυτώσουν από το μακελειό του τουρκικού ιππικού, μερικοί, κυρίως οι καλόγεροι, ζήτησαν άσυλο στη μοναστηριακή περιοχή. Οι περισσότεροι όμως, κάπου τρεις χιλιάδες, τράβηξαν προς το Νότο και έφτασαν στην Κασσάνδρα. Εκεί έσκαφαν ένα βαθύ χαντάκι που κρατούσε από την Ποτίδαια μέχρι τον Άγιο Μάμα. Το οχύρωσαν όσο μπόρεσαν και ταμπουρώθηκαν, πίσω απ' αυτό, αποφασισμένοι ν' αντιμετωπίσουν τον εχθρό.

Στην αρχή κατόρθωσαν ν' αντισταθούν αποτελεσματική άμυνα στις τουρκικές δυνάμεις. Η έλλειψη όμως συστηματικού εφοδιασμού και κάποιες αντιζηλίες που δεν άργησαν να φανερωθούν ανάμεσα στους τοπικούς αρχηγούς, προκάλεσαν την αποχώρηση των περισσότερων πολεμιστών. Έτσι από τις τρεις χιλιάδες που ήταν στην αρχή, απόμειναν μόνο εξακόσιοι. Ωστόσο, η αντίσταση εξακολούθησε για κάμποσο καιρό αμείωτη και αποτελεσματική.

(Συνεχίζεται)